

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — 2.
Vidéken félévre 9 K, negyedévre 4 K 50 L.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató:

THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth-utca 3. szám, 1-5. emelet
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)

Anglia és Franciaország hadüzenete.

Franciaország és Anglia hadüzenete.

Budapest, aug. 13.

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelent:

Bécs, aug. 13. (Hivatalos jelentés.)

Sir Moric de Bünsen brit királyi nagykövet ma megjelent a cs. és kir. közös külügyminiszteriumban és kijelentette, hogy Franciaország Ausztria-Magyarországgal háborus állapotban levőnek tekinti magát, mert Ausztria-Magyarország az ő szövetségese: Oroszország ellen háborút visel és Franciaország ellenségét, a német birodalmat támogatja. Együttal kijelenti a brit királyi nagykövet, hogy tekintettel Franciaország magatartására, Nagybritannia a monarchiával is hadi állapotban levőnek tekinti magát.

Az északi harctérről.

Budapest, aug. 13. (Érkezett 8 óra 30 perckor.) Az északkeleti hadi színtéren (Oroszország) egy zászlóaljából és több száz szotnyából álló csapatot, melynek több gépfegyvere és 12 ágyúja volt, úgy visszavertek csapataink, hogy az ellenség megfutamodva vonult vissza a határtól. Ezenkívül több kisebb orosz osztály, a mely a határon megkísérelte az áttörést, csapataink közeledtére visszavonult. (Hivatalos jelentés.)

Megszökött szerb századok.

Budapest, aug. 13. Mint a magyar Távirati Iroda jelenté Szófiából, több század szerb katona Bulgáriába szökött, hol lefegyverezték őket. A szökevények azt mondták, hogy a szerb hadsereg már éhezik.

Legyen türelmes a közönség.

Budapest, aug. 13. Az a türelmetlenség és várakozás, amely a közönség körében kivált a déli harctér (Szerbia és Montenegró) eseményei iránt megnyilvánult, azt eredményezte, hogy különösen a vidéken, a valószínűség látszatával kérkedő híresztelések terjedtek el és találnak sok helyt hitelre. Ezzel szemben illetékes helyen ismételtlen figyelmeztetnek arra, hogy az olyanféle hírek, amelyek jelentéktelenebb előcsatározásoknál — amilyenek természetesen most is folynak — nagyobb eseményekről szólnak, minden alap nélkül valók. Vonatkozik ez úgy a győzelmi, mint a veszteségi hi-

rekre egyaránt. Egyben ugyanazon illetékes helyen újból kijelentették, hogy a déli harctér nagyobb eseményeiről, mielőtt ezek bekövetkeznek, a nyilvánosságot haladéktalanul és hitelesen tájékoztatni fogják. (Hivatalos.)

Lüttich ostroma.

Berlin, aug. 13. A belga nők Lüttich ostrománál forró vizet töltöttek a német katonákra. Ez az epizód is mutatja, mily nagy volt a német sereg győzelme, mikor a számra nézve nagyobb belga sereg által védett várost mégis bevették.

A császár katonái közt.

Berlin, aug. 12. A mühlhauseni történelmi győzelem alkalmából Berlin lakossága nagy ovációt rendezett a császárnak. Kedden délután százezernél több ember jelent meg a palota előtt, ahol a császárt ünnepelték. Hirtelen a palota udvara alól kirobogott a császári autó, benne Vilmos császár és a császárné, akik a pályaudvarra mentek, — hogy elbucszanak a hadba induló fővárosi vadász-ezredtől. Az állomáson a császár a daloló vadász katonák közé keveredett, beszélgetett velük, míg a császárné frissítő italokat nyújtott át a harctérre menő katonáknak. A császár és a császárné aláírták azokat a képes levelezőlapokat is, amelyeket a katonák a harctérre való elutazás előtt övéiknek küldtek. A katonaság és a polgári lakosság a szeretetnek le nem írható minden jelével övezte a hatalmas császárt és a császárnét.

Világháború.

Ausztria-Magyarország elfoglalta:

Aug. 6-án Oikusz orosz várost.
Aug. 6-án Volbrom orosz várost.
Aug. 7-én Miechow orosz várost.
Aug. 8-án Radzivilov orosz helységet.
Aug. 8-án Woloczyska orosz helységet.
Aug. 8-án Novoslelica orosz helységet.

Seregünk átlépte a Visztulát aug. 8. napján. E napon a határtól 40 kilométernyire minden orosz helység már a mienk volt.

Anémetek elfoglalták:

Aug. 3-án Alexandrovo orosz várost.
Aug. 4-én Czenstochau orosz várost.
Aug. 4-én Kalis orosz várost.

Aug. 5-én Brley francia várost.
Aug. 7-én Lüttich (Liège) belga várat.

A német és az osztrák-magyar hadsereg egyesültek aug. 6-án, orosz földön, Czenstochau és Bendin közt.

Aug. 10-én a németek Mühlhausen-nél teljesen tönkrevették és megsemmisítették a hetedik francia hadtestet.

Aug. 11-én a németek a tizenötödik francia hadtest egyik vegyes dandárját Lunevillenél megverték, sok zsákmányt és 700 hadifoglyot szereztek.

A kollégium és a háború.

Az igazgató felhívása.

Dr. Kun Béla akadémiai igazgató felajánlotta a debreceni tanárok szolgálatát. Ugyancsak ő felhívást intézett az ifjúsághoz, hogy tehetsége szerinti szolgálatot vállaljon. Felhívására, melyet alább közlünk, Sónyák József, Gorgyán József, Szatmári Elek, Sepsí Károly, Fejes István tanítóképzészek önként beálltak a háború tartamára katonáknak. Fráter Iván joghallgató és Fráter Endre, most érettségizett ifju pedig, dr. Fráter Imre, kórházi igazgató fia, aki maga is katonarvosi szolgálatot teljesít — huszáronkéntesnek vonult be. Bevonultak a kollégium köréből még Szeremley Barna, Radó Endre, Tarnói Lajos, Jakuts István, főgimnáziumi tanárok. Bevonult még a gimnáziumi kapus is és sokan a főiskolai alkalmazottak közül. Bevonulásra kész a besorozott theologiai ifjúság is és lelkesen jelentkezik katonai lelkészek.

Felhívás!

A kollégium nemes ifjúságához! Elkövetkezett az idő, amikor mindnyájunknak el kell menni.

A király és a haza védelmében ma minden férfi munkájára szükség van. Az Isten velünk van, meg is segít, de magunknak is meg kell dolgozni ért e.

Bizonyos vagyok benne, hogy a kollégium nemes ifjúsága mindenkör kész a király és a haza szolgálatára.

Ki-ki kérjen részt a honvédő munkából. Aki fegyverrel szolgálhat, szolgáljon fegyverrel. Aki más munkát végezhet, kérjen egyéb munkát. Tétlenül

**„MODIANO”
CLUBSPECIALITÉ**

**A LEGDRÁGÁBB
A LEGJOBB!**

Orvosi tanácsra úgy a hűvelők mint a lapocskák nyomatlanok, de mindenikben benne van nyomással a védjegy és a gyártás aláírása. J. & J. Modiano

Főraktár: Szentkirályi és Nagy dohány-különlegességi árudájában.

ne maradjon senki. Csak így érdemeljük meg, hogy vig esztendőt hozzon reánk a magyarok Istene!

Debrecen, 1914 aug. 3.

Dr. Kun Béla,
akadémiai igazgató.

Mint a nagy tábor, olyan a vén kollégium. A termekbe, lakoszobákba már beszállásoltak a katonák. A Balogh Ferenc terme kórház. Az egyes helyiségek felett még ott a régi felirat, de alatta ott az új is: „betegszoba 5—15 ágyra, orvos szobája, gyógytár” és a többi. Katonák seprik a kollégiumi udvart s a kis udvaron szalmazsákokat készítenek, a folyosón kőművesek dolgoznak, festők festenek. Készítenek, tataroznak, tisztítanak mindent, mint régen is ez idő tájban, de még nagyobb gonddal és szeretőbb körültekintéssel és sietséggel, mint régen. Most a hazáért, szabadságért megsebesült hősök számára készülnek; eddig csak ilyen hősöket neveltek. Azok, akik nevelték, most teszik le a vizsgát a véres harcmezőn. Koszorút adunk nekik s dícsőséggel övezük nevüket.

Az állam segívezi a hadi állapot folytán bevonultak családjait!

Az igényjogosultak azonnal jelentkezzenek a városházán, az adó- kivetőknél.

Az 1882. évi XI. törvénycikk 9-ik §-a alapján elrendelem, hogy a mozgósítás folytán bevonultaknak gyámol nélkül maradt családjai a segélyezés végett összeírassanak.

Amikor ezt közhírré teszem, nyugtassa meg e nehéz időkhöz a bevonultak családját az a tudat, hogy a magyar állam megtesz minden tőle telhetőt, hogy a család fő távolléte idején létfenntartásukat biztosítsa.

A segélyre jogosultak.

Segélyre igénnyel bír minden, a magyar szent korona országainak területén tartózkodási helyét bíró, tényleges katonai szolgálatra bevonult s a legénység nem tényleges állományába tartozó, tartósan szabadságolt, tartalékosnak, póttartalékosnak, tengervédnek és népfőlkelőknek, valamint az 1912. évi LXVIII. t.-c. alapján személyes szolgálatra bevont egyének:

- neje,
- gyermek, akkor is, ha házasságon kívül született,
- mostoha gyermeke,
- unokája,
- apja, anyja, mostoha apja, mostoha anyja,
- nagyapja, nagyanyja,
- nejének édes apja, nejének édes anyja,
- édes vagy mostoha testvére,

de valamennyi csak akkor, ha semmiféle állandó ellátásban nem részesül, ha magát a vagyonának jövedelméből vagy önálló más keresetéből fenntartani nem képes és ha őt addig egészben vagy részben a bevonult tartotta el saját keresetéből.

A segélyre való igény szempontjából a bevonultnak gyermekével egy tekintet alá esik az a gyermek is, akit az állami gyermekvédelem helyezett el a bevonultnak családjában.

A segélyért jelentkezés.

Az összeírás jelentkezés alapján történik.

A segélyre igényt tartók azonnal jelentkezzenek:

községekben a községi elöljáróságnál.

városokban a polgármester által megbízott tisztviselőnél,

Fiumében a városi tanács által megbízott tisztviselőnél.

Segélyért mindenki ott jelentkezik (abban a községben, városban), ahol tartózkodik. Állami (államvasuti) alkalmazottaknak igényjogosult családtagjai ne jelentkezzenek, mert azok hivatalból iratnak össze.

A segély összege.

A segély napi összege fejenként (családtagonként) annak a katonai átvonulási élelmezési illetéknek napi összegével számítottatik, amely a bevonultnak állandó lakhelyére nézve meg van állapítva.

A segély napi összege törvényhatóságoként különböző; a segély legkisebb összege naponként s fejenként 57 fillér, a legnagyobb 70 fillér, azonban Kassán 80 fillér, Fiumében 81 fillér, Pozsonyban 88 fillér.

A nyolc évesnél fiatalabb családtagoknak — valamint az olyan családtagoknak, akiket a bevonult csak részben tartott el saját keresetéből, az egy családtagra nézve megállapított napi segély összegének fele jár.

A mennyiben a segélyezett családnak saját lakóháza, vagy egyébként ingyen lakása nincs, napi lakásilletéket is kap, amely lakásilleték rendszerint a napi segélyösszeg fele; azonban egy évre számítva, nem lehet a segélyezett család által fizetett évi lakbér összegénél nagyobb.

A család részére megállapított rendszer napi segélynek és a napi lakásilletéknek összege együttvéve nem haladhatja meg a bevonult átlagos napi keresetének összegét.

A segély megállapítása.

A segélyre való igényt véglegesen megállapítja:

községekben a járási főszolgabíró,
városokban a polgármester,
Fiumében a városi tanács.

A segélyre való igénynek, valamint a segély összegének megállapítása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A segély kifizetése.

A segélyeket a községekben az elöljáró, városokban a városi pénztár fizeti ki.

Minden segélyre jogosult fizetési könyvecskét kap, amelynek Oktatás-ában vannak az összes szükséges tudnivalók.

A segélyt első ízben egy összegben aug. hó folyamán, azontul minden hó 1-én és 16. napján előre fizetik.

Utólagos jelentkezés.

Olyan családnak, amely a bevonultnak a községbe való visszaérkezése napjától számított két hó, vagy a bevonult elhalálzásának vagy eltűnésének napjától számított 6 hó eltelte után jelentkezik, segélyre egyáltalán nincs igénye.

Egyéb tudnivalók.

Aki a segély összegére befolyással bíró körülményekre nézve tudva valótlan adatokat mond be, vagy adatokat elhallgat, ugyancsak, aki a megállapított segély összegének leszállítását vagy a segélynek beszüntetését maga után vonó körülményeket a hatóságnak haladéktalanul be nem jelent, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik.

A segélyezés körül minden eljárás ingyenes.

Különös intézkedések.

A bevonultnak a magyar szent korona országai területén tartózkodási hellyel bíró családtagjai segélyre akkor is igénnyel bírnak, ha a bevonult osztrák állampolgár, — vagy bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű.

Sándor János s. k.
m. kir. belügyminiszter.

Az adókövetők felhívják azokat, akik már egyszer jelentkeztek, de az összeírás abba maradt, hogy újra jelentkezzenek.

Közlések a veszteségekről.

Nem titkolja a hadvezetőség.

Minden falu megkapja a kimutatást.

Már közöltük a miniszterelnökség sajtóosztályának közlése alapján, hogy a hadügyi kormány nem akar titkolózni — hanem őszintén nyilvánosságra hozza a veszteségeket.

Legutóbb közzétett értesülésünk kiegészítésül a Budapesti Tudósító jelentése alapján tudatjuk még azt is, hogy a teljes szövegű, tehát az egész fegyveres erőt felölelő veszteségi kimutatások a hadügyminiszteriumban az e célra szervezett bizottságok útján közvetlenül minden törvényhatóságnak, a rendezett tanács u városoknak és községeknek is megküldetnek, úgy, hogy az érdeklődőknek még a legkisebb községekben is módjukban fog állani, hogy az eredeti veszteségi kimutatásokba a megjelenés után azonnal betekintsenek. Ezenkívül gondoskodás történt arról is, hogy a veszteségi kimutatásnak az illető vidék lakosságát leginkább érdeklő részét tartalmazó kivonat falragaszok útján az illető vidék nyelvén is közhírré tétessenek. (Hivatalos.)

Megindult

a polgári árúk korlátolt felvétele a vasutnál.

A keresk. és iparkamara az érdekeltég tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének 31638—1914. számú hirdetménye szerint a vasutak korlátolt polgári áru forgalmát újból felvette.

Feladhatók és szállíthatók a következő árúk: I. Darabárúként. Gyorsárúként feladott élelmezési cikkek (a közvetlen élelmezésre szolgáló romlandó élelmi cikkek is, gyógyászati cikkek, a fertőtlenítő anyagok is), dohánygyártmányok, továbbá az élelmi cikkek szállításához szükséges csomagoló eszközök összes állomásainkon úgy a saját, mint a többi magyar vasutak állomásaira, továbbá az osztrák állomásokra is (kivéve egyes elzárt állomásokat, melyekre nézve az állomásfőnök nyújt felvilágosítást).

II. Kocsirakományokban. Akár teher, akár gyorsárúként feladott fent jelzett cikkek, továbbá élő állatok, sör, takarmány-félék, tüzelő anyagok (mint tűzifa, kőszén) és világító anyagok és a cukorgyári állomásokról szeszgyárak részére tartályokban feladott melasse küldemények, hasonlóképpen, úgy a magyar szent korona országainak területén fekvő állomásokra, mint Wienbe, vagy más ausztriai állomásokra felvételnek (kivéve egyes elzárt állomásokat, melyekre nézve az állomásfőnök nyújt felvilágosítást).

Más közszükségleti cikkek szállítását a t. szállító felek által az üzletvezetőséghez benyújtandó kérelmekre a mindenkori helyzethez képest, esetről-esetre a lehetőség szerint engedélyezik. Ily engedélyt azonban csakis kocsirakományban feladott és valóban közszükséglet fedezésére szolgáló árúnak a szállítására lehet adni.

Megjegyezzük, hogy az élő állatok kivételével a feladásra kerülő összes polgári árúk, amennyiben azok a felvétel után azonnal be nem rakhatók és el nem szállíthatók, csak az üzletszabályzat 64. §-a 1. pontja alapján ideiglenes megőrzésre vétetnek át, továbbá, hogy a kocsirakományok szállítása csak katonai cé-

lokra nem alkalmas kocsikban és így majdnem kizárólag nyitott kocsikban történhetik, miért is a feladónak az ideiglenes megőrzésre vonatkozó beleegyező nyilatkozatot és kocsirakományu árúknál ezenkívül a nyitott kocsikban való szállítás iránti kívánságát a fuvarlevelébe be kell jegyeznie és a betakarást igénylő árúk betakarásáról a feladónak magának kell gondoskodnia.

A budapestre rendelt küldeményekre nézve az a korlátozás áll fenn, hogy élő állatok csak Budapest—Ferencvárosra egyéb árúk pedig csak Budapest—Nyugati p. u. és Budapest—Dunaparti p. u. (Budapesti Központi Vásárcsarnok) állomásokra adhatók fel; gabonaszállítmányok Budapest—Fővárosi közraktári állomásra is feladhatók.

A kihirdetett szállítási póthatáridők továbbra is érvényben maradnak.

Minden elismerésre méltó a m. kir. államvasutaknak azon törekvése, hogy a jelenlegi rendkívüli viszonyok között is törekszik a polgári árú forgalom lehetőség szerinti lebonyolítására.

Meghosszabbították a moratoriumot.

Budapest, aug. 13.

A hivatalos „Budapesti Közlöny” mai száma publikálja a kormány rendeletét a moratorium meghosszabbítása tárgyában. A rendelet értelmében a lejárt, vagy szeptember hó 30-dik napjáig bezárólag lejárt pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó 1-ső napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alapulnak, amely augusztus első napja előtt keletkezett, két hónapi halasztás (moratorium) engedtetik. Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján vagy törvénynél fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani, a nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható. A megjelölt halasztás kerete alá nem esnek:

1. Az állami és államilag biztosított adósságok kamatai, a tőketörlesztési részletek és járadékai.

2. A zálogleveleknek, valamint óvadékképes kötvényeknek kamatszelvényei és kisírsolt címletei.

3. A törlesztéses záloglevélkölcsönöknek kamatai.

4. A közüzemeknek használatáért fizetendő díjak. (Gáz, villany, víz, csatornahasználat, stb.)

5. A hadi állapothól kifolyólag segélyezésekkel szemben fennálló tartozások.

6. Az életjáradék és tartásdíjak.

7. A biztosítási ügyletekből eredhető többféle tartozások.

8. A bértartozások, kivéve a katonai szolgáltaot teljesítőkkel szemben fennálló és ismertetett tekinteteket.

9. Haszonbérartozások.

10. Szolgálati szerződésekből eredő tartozások.

11. A munkavállaló alvállalkozójával szemben terhelő tartozások.

12. Az idegen vagyon kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyonkezelőt megillető jogok épségben tartásával.

Publikálja továbbá a rendelet, hogy ha a betéti könyvre vagy folyó számlára elhelyezett betét augusztus első napján kétezer koronát meg nem haladt, a betéte 200 koronának, ha pedig kétezer koronát meghaladott, hovonként 200 koronának kifizetését követelheti. De 2000-tól 4000 koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét tiz százalékanak kifizetését lehet követelni. A folyó számla tulajdonosa betétének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, amennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottjai fizetésének vagy munkabérének, üzleti vagy üzemi helyiségei bérének kiegyenlítésére multhatatlanul szüksége van vagy amennyiben az összeget adók vagy más köztartozások kiegyenlítéséül a beszédésükre hivatott pénztárhoz utalja át. Előjogával azonban csak úgy élhet, ha a szükségelt összeget — amennyiben hosszabb felmondási idő kikötve nincsen — legalább 8 nappal előbb írásban bejelenti. (Hivatalos.)

Ujdonságok.

A vidéki sajtó hódolata a Felső elismerésével szemben.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége a következő levelet intézte a miniszterelnökhöz:

Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök ur.

Kegyelme urunk.

Mély meghatottsággal és felemelő érzéssel vettük Nagyméltóságod kegyes közléséből híret annak a díszes kitüntetésnek, hogy felséges Urunk, egy népei jólétéért és nemzeti becsületéért vezetett világháború gondjai és izgalmai közepette fejedelmi figyelmét szerény újságírói munkálkodásunk menetére is kiterjesztvén, a sajtó munkáját és magatartását legmagasabb megalapozásával kegyeskedt jutalmazni.

Mi, vidéki újságírók, tehetségünkhöz és munkánkhöz képest talán csak szerény részt érdemlünk ki ebből a magas kitüntetésből, de amint minden sorunk írásánál áthat bennünket a nagy és szent kötelességérzet komolysága, hogy a magas irányítások átérzésével mindig úgy járjunk el és úgy cselekedjünk, mintha királyunk és hazánk diplomáciai hadseregének névtelen, hűséges, közkatónái volnánk, — viszont a legmagasabb figyelmesség e kitüntető jelét mélyszéges tisztelettel és boldogsággal tesszük el legszebb emlékeink közé és tiszteletteljesen megkérjük nagyméltóságodat, kegyeskedjék érte a vidéki újságírók leghálásabb köszönetét felséges Urunk elé a trón számolyához juttatni.

Debrecen, 1914 aug. 12.

A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége nevében: Szávay Gyula s. k. elnök; Tömörkény István s. k. ügyvezető elnök; Palócz László s. k. titkár.

Helyettesítés és kinevezés. A főispán a hajduböszörményi járás főszolgabírói állására dr. Ethey László árvaszéki úlnököt helyettesítette, Weszprémy Barna szolgabíró pedig tiszteletbeli árvaszéki úlnökké nevezte ki.

Katonai kinevezések. A hivatalos lap szerdai száma a következő katonai kinevezéseket közli: Ránzai Agoston, Simon Károly, Eggmann Ernő, Palczér János, nagyilovai Horvay Péter főhadnagyok; a debreceni 3-ik honvéd gyalogezrednél századosok lettek: Trsztyánszky Ödön, Horváth József, nagyenyedi Egry Géza, noszlopi Noszlopy Ába, Andor Szevér, Brámer Gyula, Litteczky Lajos, Tomjelnovicz Rezső, Szabó István hadnagyok a debreceni 3-ik honvéd gyalogezrednél főhadnagyok lettek. Horváth Sándor, Sebők Gyula, Olsavszky Gyula, báró Kaas Ede, Ó-Torday Székely Ferenc hadnagyok a debreceni 2-ik honvéd huszárezrednél főhadnagyok lettek. Veress Gyula főhadnagy a debreceni állami mentelepről százados lett. Krausz Sándor, Kertész Ferenc tiszthelyettesek a debreceni 3-ik honvéd gyalogezrednél hadnagy gazdasági tiszték lettek. Dr. Sauerwald János a debreceni 3-ik honvéd gyalogezred orvosfőnöke 2-od osztályú főorvos lett. Dr. Halász István főorvos a debreceni 2-ik honvéd huszárezrednél ezredorvos lett. Dr. Dusa József egy évi önkéntes orvosnövendék a debreceni 3-ik honvéd gyalogezrednél segédorvoshelyettes lett.

Önkéntes ápolónói tanfolyam. Tekintettel arra, hogy az ápolónói tanfolyamokat egységesíteni akarja a Vöröskereszt egyesület, a dr. Láng Sándornál önkéntes ápolónói kurzusra jelentkezett hölgyeket értesítjük, hogy a tanfolyam nem a szanatoriumban, hanem a bábaképezdében hétfőn délután 5-től 6-ig fog megkezdődni, amelyen dr. Kenézy Gyula egyetemi tanár fog előadást tartani. Ennek a csoportnak szerdától kezdve dr. Láng Sándor tart előadást.

A reáliskola tanári kara az iskola szűnetelése idejében. Az állami reáliskola tanári kara a napokban rendkívüli tanácskozást tartott, amelyben foglalkozott azzal az eshetőséggel, hogy az iskola nem nyílik meg a katonai kórházzá átalakított épületben. Erre az eshetőségre egyhanguan a következő határozatot hozta és terjesztette fel a felsőbb hatóságokhoz:

„A debreceni állami reáliskola tanári kara abban a tudatban, hogy intézetünk az épületnek katonai kórházzá való átalakítása miatt semmi esetre sem kezdheti meg a tanítást, a szabályszerű időben, egyszersmind attól az érzéstől áthatva, hogy a háború okozta bajokon minden állampolgár köteles tőle telhetőleg segíteni, tanítási képességgel és hazafias hűséggel felajánlja a maga szolgálatát, oly formán, hogy szívesen vállal helyettesítést oly középfokú iskolákban, amelyekben a tanítást csupán a tanárok hiánya akadályozza, de hajlandó, a maga kényszerű szabadságát felhasználva, az állami és közgazgatás bármely munkakörében is közreműködni, amely a tanári kar képzettségével és hivatásával megegyeztethető.”

A debreceni kereskedők mozgalma. A forgalom a háború miatt megcsappant, a vevők legnagyobb része berukkolt, másik része pedig, amelyik itthon maradt, szükségleteit csak éppen a legminimálisabbra redukálja, úgy, hogy ritkaság-számba megyen, ha egy vevő felbukkan a láthatáron. Azok a kereskedők, akik a hadsereg részére szükséges dolgokat árusítanak, még csinálnak egy kevés forgalmat. Érthető tehát, hogy kereskedőinknek alig van annyi jövedelmük, amennyi a rendes üzleti élet mellett is nehezen viselhető magas boltberek fedezésére elegendő volna. Mint értesülünk tehát, a debreceni kereskedők körében **mozgalom**

Lüster kabátok mellényel és magányosan, valamint tennis és mosó öltönyök óriási nagy választékban

a legolcsóbb szabott árakban

szerezhető be

Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb és legolcsóbb 774

ferfi, fiu és gyermekruha nagyruháza. Piac-utca 41. sz

indult meg, amelynek célja az, hogy a háztulajdonosok, méltányolva a rendkívüli körülményeket, az ideig, míg a rendes állapotok ismét helyre nem állanak, a bontásokat engedjék havonként fizetni. A kereskedők kérelmük közvetítése végett a Kereskedelmi és Iparkamarához fognak fordulni.

Zih Sándor beköszöntője. Az új, debreceni ref. lelkész, Zih Sándor vasárnap délelőtt 9 órakor tartja beköszöntőjét a nagytemplomban, délelőtt fél 11 órakor pedig a presbyterium tart ülést, amikor is ünnepélyesen beiktatják állásába.

Napközi otthonok megnyitása. A bevont tartalékosok családtagjainak felsegélyezésére alakult bizottság értesíti az érdekelteket, hogy egyelőre a Debreceni Jótékony Nőegylet Széchenyi-utca 6. szám, a Debreceni Patronage egyesület Bethlen-utca 37. és Erzsébet-utca 34. sz. és a Bábaképző mellett, a cukorkagyárban berendezett napközi otthonok f. hó 15-én szombaton megnyílnak és így a központi iroda által az illető otthonokba beosztott gyermekek már reggel 6 órától a jelzett otthonokba bevihetők. A gyermekek egész napon át az otthonokban lesznek, hol foglalkoztatni és élelemmel ellátni fogják őket. Egyben a fenti bizottság kéri azon igen tisztelt urhölgyeket, akik az otthonok felügyeletére és ellenőrzésére vállalkozni szívesek voltak, hogy az általuk kért és megjelölt időben fenti otthonokban megjelenni szíveskedjenek.

Az építkezések folytatása. A városi tanács a belügyi kormány körrendelete folytán kimondta, hogy mindazon középítkezéseket, melyekbe belefogott, teljes erővel folytatja és bevégezi, ellenben az olyan közmunkákat, melyeket már elhatározott a közgyűlés, sőt meg van rá a fedezet is, későbbi időkre halasztja. Így elmarad a Csokonai- és Kossuth-szobor körüli tér rendezése, az aszfaltozások és több, kisebb-nagyobb építkezés. Teljes erővel folytatják a rendőrpalota és az új iskolák építését.

A debreceni polgári vadásztársulat tagjai szíveskedjenek saját érdekükben folyó augusztus hó 15-én este 8 órakor helyiségünkben megjelenni. Elnökség.

A háborúba behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére alakult bizottság kéri a város nemes szívvű polgárait, hogy amennyiben eddig még nem adakoztak volna, kegyeskedjenek készpénz, illetőleg természetbeni adományait (liszt, zsír, burgonya, stb.) a főispáni titkári hivatalban átadni, illetőleg bejelenteni. Akciónk felette fontos, messze kiható szociális munkát jelent, a polgárság áldozatkészségét semmiképpen sem nélkülözhetjük. A vezetőség kéri egyúttal a város polgárait, akiknek köcsijük van, kegyeskedjenek az idő pontos bejelentésével a főispáni titkári hivattal közölni, hogy a nap mely szakában bocsátják azt a vezetőség rendelkezésére. Az adományok nyugtázását legközelebbi számunkban folytatjuk.

Automobiltól megbokrosodott lovak. Püspökladány főterén a napokban egy automobil száguldott végig. Az autóval szembe jött egy kocsit, amelyen Gőnczi Sándor és Erdei Gábor püspökladányi lakosok ültek. A szekérbe fogott lovak az autótól megbokrosodtak s elragadták a kocsit, amely fölborult. A benne ülő Gőnczi Gábor és Erdei Gábor kizuhantak az útra s az esés következtében súlyosabb sérüléseket szenvedtek. Lakásukon ápolják őket. Az autó vezetője ellen megtették a főjelentést.

Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba: Lakatos Mihály ref. 50 éves, Tikász Mária ref. 25 éves, Szabó István ref. 4 hónapos, Schenker Salamon izr. 77 éves, Török Imre ref. 11 hónapos, özv. Harangi Jánosné ref. 67 éves.

A Népiroda munkasközvetítési osztályánál augusztus 13-ig volt a munkás kínálat: asztalos 44, ács 21, bádogos 9, cipész és csizmadia 37, papucsos 1, földmunkás 6, gazdasági munkavezető 15, gépész 38, gyári munkás 61, kazánfűtő 10, kovács 11, kőműves 70, betonos 1, lakatos 41, mezőgazdasági napszámos 137, mezőgazdasági cseléd 6, napszámos nők 108, szakácsnő 3, mindenek 2, szabó 28, varrónő 5, szíjgyártó 1, kerékgyártó 8, üzleti alkalmazott 24, cserépkályhás 1, festő-mázoló 9, molnár 3, borbély 2, rézműves 1, rajzoló 2, keféző 6, kárpitos 2, reszelővágó 1, nyomdász 2, összesen 786. Munkás kereslet: kovács 1, motorkezelő gépész 1, mezőgazdasági kocsis 2, molnár 2, borbély 2, bádogos 2, cipész 1, mindenek leány 1, gulyás 1, kondás 1, bolti szolga 1, fűszeres segéd 1, összesen 16.

Mozgósított katonák puha ingeket, lábravalókat, harisnyákat, zsebkendőket, pokrócokat olcsón beszerezhetnek Szabó Lajos fia cégnél, Rózsa-utca.

A juhász tragikomédiája.

Összerugdosta a szamara.

Petőfinek kedves, humoros költeményt juttatja eszünkbe az az eset, amely tegnap a város határában történt.

Sápi József, 58 éves balmazújvárosi juhász tegnap bent járt Debrecenben. — Természetesen szamáron tette meg ezt az utat, ami a foglalkozást tekintve, — aligha lehet összefüggésben a vasuti személyforgalom korlátozásával.

Sápi József itt elvégezte dolgát s aztán ment, mint a juhász szamáron, szépen hazafelé. A Köntösgát tájékán azonban baj történt. Igen valószínű, hogy a juhász nagyot ütött botjával a szamar fejére, mert az totál megbokrosodott. Levette a gazdáját magáról, sőt még ennél nagyobb csacsiságot is követett el. Összerugdosta a szegény embert arcán, száján, állán s végül pedig leharapta az orra hegyét.

Mindezeket a sérüléseket pedig a mentők vették számba, akiket a vízmű gépházától hívtak ki. Ott találták Sápi Józsefet, de a szamarát nem. Az megugrott.

Csarnok. A kalandor.

(Folyt.)

— Hagyjuk ezt, mondá komoran. Nekünk előbb nyilatkoznunk s számolnunk kell tetteinkről. Csak azok halmozhatják el egymást a szeretet jeleivel, kik nem haraggal, hanem szeretettel váltak meg egymástól. Csak azok élvezhetik a viszontlátás boldogító örömét, kiknek nincs mit egymás szemére hányni s kik törhetetlenül őrizték meg az egymás iránti hűséget.

— Eldon, Eldon, sohajtá Estella, miért vagy oly kegyetlen? Miért taszítasz vissza könyörtelen szívvel? Esküszöm, hogy hiven őriztem emlékedet szívemben és esküszöm, hogy még csak gondolatban sem szegtem meg az irántadi hűséget, esküszöm...

— Ne esküdozzél, vágott szavába Granby a tények mást bizonyítanak. En azért kértelek fel találkozóra, azért jöttem ide, hogy még egyszer es utoljára beszéljek veled s a valót egész ridegségében szemed elé állítsam. Emlékszel-e még, hogy mit fogtál Coniston-house-ban, azon ünnepélyes, azon feledhetetlen órában, midőn... midőn legeső ízben tört ki ajkaingból a szerelem vallomása?

Szinte megrendült oly nehezére esett a visszaemlékezés.

— Emlékszem, emlékszem! — mormogá Estella.

(Folyt. köv.)

Apró hirdetések.

Ajánlat.

Két szobás udvari, garzon lakásnak is alkalmas lakás kiadó. Batthyány 14. 6000

Tescheni és Horgony tea vaj kapható Fegyváros Jánosnál. 85-7

Egy jó menetelű özsde, városról elővázas miatt átad. Cim a kiadóhivatalban. 8024

Használt boros hordók minden nagyságban olcsón árban kaphatók, Friedländer Testv., Széchenyi-u. 29. 6404

Borszéki, Szultán és Sztójkai vízek egy literes üvegben kicsinyben és nagyban kaphatók Hatvan-utca 30. Telefon 14. 8059

Villám 1911-1914. évi teljes évfolyama kapható a kiadóhivatalban.

Kereslet.

Aranyat ezüstöt, zálogcédulát veszen Steiner Mihály — Csokonai-utca 32. 114

Bonne kerestetik kisebb gyermekekhez Hunyadi-utca 24. I. emelet. 8060

Házmester felvétetik Széchenyi-u. 25. Gyermektelen előnyben részesül. 8057

Három szobás utcai vagy udvari modern lakást mellékhelyiségekkel keres magános ur Apafi-utca 24., földszint. 8057

Gépész kovács azonnalra csepeztet keres s elvállal lokomobil kezelést gómalomban is. Kossuth-utca 3. 8050

Egy magános nő takarításért lakást kap 15-ér Cim a kiadóban. 8058

Eladás.

Egy józanéletű, szakértő tüzi kovács legény felvétetik Nyugoti 16-18. 8038

Zongora használt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 128

Rokoko régiség kis garnitúra (divány, asztalka, két szék) új selyemhuzattal eladó. Ára 220 kor. Cim a kiadóhivatalban. 156

Eladó háztelek!

Ferencz József-ut 36. sz. a. házteleknek alkalmas :-:

1000 négyszögöles telek,

hosszu utcai fronttal, szép és gazdag gyümölcsösökkel, benne kisebb házzal :-:

jutányosan eladó.

Felvilágosítást nyújt, a Központi Banknál (Piac-utca 26. sz.) Ary főkönyvelő.

Kávésok, vendéglősök, cukrászok és egyéb fogyasztók figyelmébe!!

Van szerencsém szives tudomásul hozni, hogy

tojás cikkeimet

kizárólag raktáramban (Burgondia 4. sz. alatt) árusítatom, azokat

sem piacra, sem házhoz nem szállítom,

miért is csak a raktáramból beszerzett áruk kifogástalanságáért vállalom felelősséget. Áruim kifogástalanságánál és olcsóságánál fogva a t. fogyasztó közönség jelentékeny megtakarítást érhet el, miért is, tisztelettel kérem meggyőződés végett szükségletét raktáramból beszerezni, melyeket ma a következő árakban bocsájtom forgalomba kicsinyben is:

Friss tojás 40 darab 2 korona.

Tisztelettel

Walter Samuel

tojás nagykereskedő, Burgondia-utca 4.